

DE TRIBUNE

Redactie-adres:
D. J. WIJNKOOP, Pretoriusplein 3.
Amsterdam.

SOC. DEM. ORCAAN

Administratie-adres:
Gysbrecht van Aemstelstraat 32.
Amsterdam.

Orgaan van de Soc.-Dem. Partij (S. D. P.).
VERSCHIJNT WOENSDAGS EN ZATERDAGS.

REDACTIE: J. C. CETON, H. GORTER,
W. v. RAVESTEIJN en D. J. WIJNKOOP.

Abonnement bij vooruitbetaling fr. p. p. 60 cent per 3 mnd.
Weekabonnement 5 ct. voor de 2 nrs. - Losse nrs. 3 ct.
ADVERTENTIËN 10 CENT PER REGEL.

Wegens de Pinksterdagen verschijnt de
krant een dag later.

Attentie s. v. p.!

Het Redactie-adres is tot nader aankondiging bij:
D. J. WIJNKOOP, Noordwijk-aan-Zee.

Agitatie-Komitee tegen de wet-Treub.

Dezer dagen werd het Agitatie-Komitee tegen de wet-Treub definitief opgericht. Op het oogenblik nemen de volgende vier vereenigingen er aan deel: Sociaal-Democratische Partij (S. D. P.), Nationaal Arbeids-Secretariaat (N. A.-S.), Ned. Scheeps- en Bootwerkersbond en de Federatieve Bond van Gemeente-Werklieden.

Elke landelijke organisatie kan zich bij het Agitatie-Komitee aansluiten, voorzover zulk een organisatie niet reeds in haar geheel door een centrale organisatie bij het Komitee aangesloten is. Ze krijgt dan ook een gedelegeerde in het Uitvoerend Komitee. Op het oogenblik bestaat het Uitvoerend Komitee uit D. J. Wijnkoop, Voorzitter; B. Lansink Sr.; S. van den Berg en G. van Zelm, Penningmeester. Het secretariaat zal nader bekend worden gemaakt.

Doel van het agitatie-komitee is, een zoodanige strijd te voeren tegen het wetsontwerp-Treub tot verleening van ouderdomsrenten aan behoeftigen, dat de wet-Treub wordt verworpen. Het Komitee is n.l. van meening, dat de wet-Treub eenzijdig reeds verkregen rechten aan de arbeiders ontnemt, anderzijds de invoering van Staatspensionneering voor arbeiders tegenhoudt, en dat eventuele verbeteringen in het ontwerp, bijv. het opheffen van de uitsluiting der bedeeiden, aan het karakter van de wet, dat bestaat in verslechtering en vernedering van de positie der loonarbeiders, niets verandert. Middelen zijn: een perskampagne, vergaderingen, en zoo mogelijk, een manifestatie.

Inkomstenbelasting.

De beraadslagingen over de nieuwe Inkomstenbelasting zijn geëindigd en naar alle waarschijnlijkheid zal deze eerste belasting-wet van het liberale bewind, waarbij de bourgeoisie met fluweelen handschoentjes aangepakt wordt, met algemeene stemmen aangenomen worden.

In het wetsontwerp is niet de geringste verbetering aangebracht. En toch gelooven zoovele arbeiders nog in de „opstuivende kracht”, die van de Arb. Partij uitgaat. De brute afwijzing van de door de reformisten minzaam aanbevolen amendementen bewijst, dat de liberalen zelfs niet bereid zijn, als loon voor ontvangen diensten en in ruil voor de verloochening van het socialisme, aan hun vrienden van de S. D. A. P., ook maar de kleinste concessie te doen.

Met veel bombarie en erg radicaal-doenerig hebben de vrijz.-democraten voor enkele onbeteekenende amendementen „gevochten”. De minister, de unie- en vrij- liberalen gunden hun dit ongevaarlijk genoegen, wel wetende, dat onder het democratisch jasje der vrijzinnig-demagogen de arbeidersvijand schuilt, afkeerig van werkelijke sociale hervormingen en gaarne bereid, aan de reactionaire politiek der

concentratie hun volle medewerking te verleenen.

Zoo werd een tweede amendement der vrijz.-democraten, om een matige progressie in de vermogensbelasting 1½ miljoen in de schatkist te brengen, met groote meerderheid verworpen. Natuurlijk zeggen de liberale en klerikale heeren niet openlijk, dat deze geringe verhooging hun te ver gaat, maar worden geleerde betoogen en wetenschappelijke beschouwingen gehouden, die bewijzen moeten, dat de mooie constructie der wet door het amendement verloren gaat en dat elke progressie in deze vermogensbelasting een principiele verslechtering is.

Maar ook door den geslepen unie-liberaal Patijn was een amendement ingediend. Deze heer, die telkens weer met de noodige klem verklaarde, dat de Inkomstenbelasting door de regeering veel te hoog wordt opgevoerd, en die de amendementen der vrijz.-democraten krachtig bestreed, wilde niet, dat zijn vrijzinnige geestverwanten alleen met den mooien schijn van vooruitstrevendheid uit het belastingdebat zouden te voorschijn komen. Hij ging dus concurreeren en kon dit des te gemakkelijker, omdat bij een mogelijk ongewenscht gevolg van zijn „radicaal” optreden — aanneming van zijn amendement n.l. — hij altijd nog als Pilatus zijn handen in onschuld wasschen kon, doaraan het „klerikale wanbeheer” alle schuld te geven. „Wij moeten uit het moeras”, zegt hij, „desnoods met krasser middelen dan wij anders zouden toepassen”. Gelukkig voor hem werd ook zijn amendement, om in plaats van 50 ct., 75 ct. voor iedere f 1000 vermogen te heffen, mede met behulp van sommige zijner partijgenooten verworpen. Men ziet, de liberalen meenen, dat ook met, voor de bourgeoisie, minder krasse middelen, n.l. door verhooging der indirecte belastingen, wel „uit het moeras” te komen is.

Beter waren de heeren te spreken over een door den minister nog voorgestelde wijziging om de koloniale uitbuitersbelastingen wat meer te ontzien dan in het oorspronkelijke regeeringsvoorstel het geval was. Bij de tegenwoordige wet op de bedrijfsbelasting worden de vennootschappen en maatschappijen, die hier gevestigd zijn, maar in Indië hun winsten behalen, in Nederland belast en wordt ½ of ½ deel aan de Indische schatkist afgestaan. De minister wil nu deze Indische ondernemingen belasting laten betalen van ½ der in Indië gemaakte winst en aan de Indische regeering de verdere belastingheffing overlaten. Hierdoor ontkomt het in de koloniën belegde kapitaal aan de geringe belastingverhoging; in plaats van 5% zal het 1½% van de winst aan de Nederlandsche schatkist moeten afstaan. En ongetwijfeld zal het Indische gouvernement, bedreven als het is in het knevelen der inlanders en het dienen van het Indische kapitaal, met nog grooter mildheid de bourgeoisie behandelen, dan in ons land mogelijk is. Wel is in deze zaak door de Kamer nog geen beslissing genomen en zal ze afzonderlijk nog geregeld worden, maar de vele blijken van sympathie voor dit infame ministriële plan doet ons vreezen, dat ook deze verslechtering zal ingevoerd worden. Zelfs Vliegen juichte het plan toe, omdat „er in zit het beginsel van de volkomen Indische finantiële zelfstandigheid”.

De arbeiders kunnen aan dit eerste product van liberale wetgeving van het „Volkskabinet” weer

eens zien, hoe dwaas het is, van de liberalen meer te verwachten dan van de klerikalen. Was het ministerie-Heemskerk gebleven, dan zou de Inkomstenbelasting er niet slechter voor de arbeiders hebben kunnen uitzien. De liberalen gaan stil hun weg, en zullen aan de misleide arbeiders nog wel meer teleurstellingen bezorgen.

Vliegen waarschuwde de liberale voor deze klassepolitiek, en verklaarde, dat hierdoor het vertrouwen, bij de verkiezingen aan de Concentratie geschoonken, verloren zal gaan en het met de liberalen wel eens verkeerd kon loopen. Hij „zou dit ten zeersie betreuren, aangezien daaraan het een en ander vastzit, dat ook hij wenscht”.

Wij daarentegen zouden het toejuichen, als bij de arbeiders het vertrouwen in de liberalen zoozeer geschokt werd, dat zij het vertikten, deze ergste vijanden van hun klasse weer eens aan parlements-zeteltes te helpen.

H.

Verschenen:

Op, voor uw school!

door

J. C. CETON.

Prijs 2 cent.

Uitgave: Brochurehandel Soc. Dem. Partij.
G. v. Aemstelstr. 32, Amsterdam.

Vorstelijk bezoek en... honger.

Zaterdag 23 Mei kreeg Rotterdam naar bekend is bezoek van de Deense en Nederlandse vorstenfamilie. Voor ons absoluut onbelangrijk. Behalve dan natuurlijk, dat er weer heel wat geld voor verknoeid is, dat beter gebruikt had kunnen worden.

Een ander, en ergeliker gevolg van die vertooning is echter geweest, dat de kinderen der proletariërs de dupe ervan zijn geworden.

Het is toch gebeurd, dat de kinderen, die anders in de eetzaal van de vereniging voor kindervoeding een warm middagmaal ontvangen, tans ter eere van het vorstelijk bezoek, was aangezegd, dat die middag de eetzaal gesloten was.

Onze liefdadige stadgenooten, dachten zeker: Die hongerige proletariërskindertjes zullen toch wel „Oranje boven” schreeuwen.

Mischien veronderstelden ze wel, dat juist de honger hun nog wat harder zou doen roepen en dan zou H. M. natuurlijk weer versterkt worden in het heerlike geloof, dat Rotterdams burgerij haar toch zo kolossaal bemint.

Maar het frappantste van het hele geval is, dat juist op de tijd, waarin de kinderen anders hun maal zouden ontvangen hebben, er in de hele stad niets te doen was en de hooge bezoekers smakelijk te lunchen zaten op de Heemskerk. Aardig toch, die bourgeoisliefdadigheid.

S. D.

Kongres-nummer.

Het Kongres-nummer zal op de voorpagina een agitatorische, anti-militaristische plaat van de beroemde Fransche teekenaar Grandjouan bevatten. Bestellingen voor dit propaganda-nummer worden ten spoedigste bij de administratie ingewacht.

Na vijf jaar.

1.

Er is aanleiding om een blik te werpen op den weg tot heden door ons afgelegd. We zijn in het bezit van het verslag, het vijfde. Tal van leden weten niet uit ervaring dat de eerste jaren van ons bestaan, de strijd ging allereerst hierom, of we zouden bestaan al of niet. Tal van slagen op ons gericht zijn gepareerd. In dit opzicht is al het mogelijke gedaan om ons te vernietigen. Eén van deze pogingen was wel om ons blad er onder te krijgen door onmiddellijke betaling te eischen van alle schuld van ons blad door de drukkerij van den A. N. D. B. Men begreep onmiddellijk wat er achter zat. **Binnen twee dagen zorgden de partijgenooten voor het gevraagde.** Schuld opeischbaar is geen publieke zaak. Toch wist *Het Volk* in die dagen een bericht te lanceren met het opschrift: „Het zinkende schip”. Wanneer er een laagheid in de arbeiderswereld plaats heeft, is het wel zeker, dat zoo dit met politiek voordeel voor het reformisme kan worden uitgebuit, dit blad voor niets terugschrikt. Een partij als de onze die van hare leden eischt standvastigheid, dat zij zich niet laten afbrengen van de zaak terwille van kleine dingen, stond natuurlijk bloot aan het feit, dat velen die aanvankelijk lid werden op den loop gingen, zoodra men zag, dat wij als kleine partij strijd zouden moeten voeren met een wereld van vijanden. Maar des ondanks zijn wij voorwaarts gegaan.

Tegen den heftigsten tegenstand van alle kanten hebben wij, toch als partij, burgerrecht veroverd. Men is gedwongen, hoe ongaarne dan ook, overal in zekere mate rekening met ons te houden. Een van de nieuwste feiten op dit gebied is wel de pest-interpellatie. De Arbeiderspartij zei daar niets over in of buiten de Kamer. Onze vergadering evenals onze campagne in het partijorgaan heeft aanleiding gegeven, tot het initiatief van den heer Van Deventer. De minister Pleyte, zekere passages in zijn rede wijzen er op, polemiseerde uitdrukkelijk met ons, zonder het noemen van ons partijorgaan. Dit begreep *Het Volk* uitnemend. In het overzicht van de zitting der Kamer zei de schrijver, dat alleen „de tribunisten een heibeltje er van maakten”. Het persknechtje hierbij onzen dank. De poging om ons „dood te drukken” is mislukt. Dit geldt ook van de poging ons te weren uit de Internationale. Troelstra's dubbelzinnige warrelige memories aan het Bureau bleken niet het materiaal te zijn, om buitenlandsche socialistische ermee te verschalken. In het binnenland gaat dergelijke wartaal onder „applaus” erin. Overal dringt echter toch iets van ons woord door. Wat dit zeggen wil, kan men alleen schatten en op prijs stellen, zoo men bedenkt, dat de pers der liberalen alsmede die der S. D. A. P. ons, als was het een afspraak, in den regel dood zwijgen. Wat de laatstgenoemde aangaat, geeft zij bij uitzondering een verkeerde voorstelling van zaken, door middel van een „verslag”. Op de publieke vergadering zijn wij een macht, zoo we willen; Troelstra, die niet meer wou debatteren met Wijnkoop dwongen wij deze oekase in te trekken. Wat onze pers aangaat, dit ons voornaamste wapen, hebben wij uitgebreid tot een twee maal in de week verschijnend orgaan; het is nu zaak, zoo het even gaat, het tot drie maal te brengen binnen niet te langen tijd. Het is wel anders gegaan dan Troelstra dacht: inplaats van verdwijnen door een listigen greep, is *De Tribune* sterker dan voorheen, en orgaan van een partijorganisatie die staat in de voorste gelederen van den klassenstrijd en overal een woord meesprekt.

Wat ons ledental aangaat, is het zeker doodmakkelijk voor onze vijanden te zeggen, de S. D. P. is niet vooruitgegaan. Met deze heeren hebben wij een appeltje te schillen. In den tijd dat wij geboren zijn, was de toestand in de beweging door de veranderingen in het kapitalisme over de heele wereld en in Nederland een andere, dan tijdens de opkomst van den Sociaal-Demokratischen Bond. Het tijdvak van een langdurige depressie, zoowel op landbouwgebied als in de nijverheid tusschen 80 en 90, met het ontbreken van alle politieke rechten, hand aan hand gaande met een brutale onderdrukkingpolitiek, gericht tegen de arbeidersbeweging, werkte toenmaals ten gunste van de opkomende beweging. En wij kunnen, in den regel, zoomin de eerste organisatie brengen als de eerste propaganda.

De opkomst der Arbeiderspartij in 1894 valt samen met de opleving van de nijverheid en vindt als rijpe vrucht van de „oude beweging” het kiesrecht Van Houten en voert daarmee de eerste politieke strijd in 1897, nadat dit door den ouden bond was ver-

boden of vrijgelaten. Het eerste begrip van politiek te brengen onder een nieuw opkomende massa arbeiders, die alles of veel hopen van de burgerlijke maatschappij is wat anders dan wij doen in dit stadium. Toen wij ontstonden als partij, waren er reeds twee centrale's op vakgebied en daarnaast een Arbeiderspartij. De factoren waar wij mee moeten rekenen, de voorhanden omstandigheden waarbij wij aanknoopen, zijn heel andere dan die onzer voorgangers. Domela of Troelsta, Oude Bond of Arbeiderspartij. Het parlementarisme als instrument is niet meer zoo gaaf; buitendien is het nieuwe er af. De afkeer van politiek is bij tal van arbeiders sterk, mede door de Arbeiderspartij. De nieuwe machtsuitbreiding van het kapitaal door het imperialisme, waarin de burgerlijke ideologen een middel zien om het neo-liberalisme te versterken, d.i. het grootkapitaal, brengt onze partij voor geheel andere vraagstukken dan de partijorganisaties van proletarischen aard, die ons voorafgingen.

Wij hebben dus een andere taak omdat wij gekomen zijn in een anderen tijd. Voor ieder die nadenken kan of wil, ligt het voor de hand, dat wij meer eischen van den strijder die in ons gelid treedt dan ooit voorheen. Men moet al een renegaat zijn van het Marxisme, die om een kamerzetel te krijgen onder het juk van Troelstra doorgaat, om ons te meten niet naar de omstandigheden en den tijd van onze opkomst en bestaan maar aan den maatstaf der Arbeiderspartij. De onbeschaamdheid van *Het Volk* in dat opzicht doet denken aan de vuilste organen der klerikale journalistiek. Zouden wij, gelijk de Arbeiderspartij, de arbeiders corrumpeeren door hen wijs te maken dat in ruil van den steun aan de liberalen, zij staatspensioen en kiesrecht kunnen krijgen, wij zouden logisch gesproken eveneens omhooggaan. Politiek zouden wij dan geen reden van bestaan hebben.

Gedurende ons bestaan verloren wij betrekkelijk veel leden. Sommigen hadden „behoefte” aan de massa onwetenden en kleinburgers. Anderen bleven aan den kant staan. Maar laat de dooden de dooden begraven. *Wij zijn er echter in geslaagd dit verlies te dekken, onze gelederen aan te vullen met nieuwe recruten, met verse troepen; ondanks den felsten tegenstand, naast onverschilligheid.*

Uit de Vakbeweging.

BINNENLAND.

Uit den Onderwijzersbond.

Op Hemelvaartsdag vergaderden te Utrecht een 200 tal onderwijzers, leden der Arbeiderspartij, ten einde te beraadslagen over de taktiek, die „de sociaal-democratische onderwijzers” moeten voeren in hun vakbond.

Wij meenden ook sociaal-democraat te zijn en tevens lid van den Onderwijzersbond, maar dat was een vergissing. De heeren hadden blijkbaar vooraf al uitgemaakt, dat leden der S. D. P. geen sociaal-democraten waren. Althans wij ontvingen op een schriftelijk gestelde vraag aan het gepubliceerde adres het antwoord, dat de vergadering alleen toegankelijk was voor onderwijzers, lid der S. D. A. P.

We konden dat natuurlijk niet zonder protest laten voorbijgaan. Wij richtten ons met dit protest tot de conferentie in de volgende bewoordingen: Ge noemt u in de pers een vergadering van sociaal-democratische Bondsleden en sluit daarbij, terwijl uw doel blijkbaar is de bespreking der taktiek, die de soc. dem. bondsleden in den Onderwijzersbond hebben te volgen, de leden der S. D. P. uit, door ze den toegang te weigeren. Gij vermindert daardoor opzettelijk het aantal van hen, die zijn voor algeheele aansluiting van onzen vakbond bij de moderne vakbeweging, terwijl ge er toelaat bondsleden, die zich sociaal-democraat noemen, doch in in den Bond een volkomen burgerlijk of kleinburgerlijk of kleinburgerlijk standpunt innemen. Gij sluit op deze vergadering uit de principieele verdedigers van het internationale socialistische school-ideaal: de verplichte, neutrale staatsschool, de principieele verdedigers ook van de republikeinsche school. Wij wenschen dit niet te laten voorbijgaan, zonder er tegen te protesteeren. Ons optreden in den Bond kunnen we natuurlijk in geen enkel opzicht thans afhankelijk doen zijn van besluiten, die die door deze vergadering eventueel zullen worden genomen”.

We kunnen moeilijk anders veronderstellen, dan dat dit schrijven op de conferentie niet werd besproken; we vinden althans in het eenige, zeer korte verslag ervan in *Het Volk* geen vermelding ervan, wel gaat men eenvoudig door met te veronderstellen,

als zouden slechts de leden der Arbeiderspartij „de sociaal-democraten” zijn.

Wat een schoon soort sociaal-democraten deze vakbond herbergt, blijkt wel uit een tegenconclusie, op deze conferentie door Joosse verdedigd en waarvoor zich 17 aanwezigen verklaarden. Deze wilden nota bene door de conferentie doen uitspreken, dat deelneming aan bewegingen en betoogingen, die een partij- of klassekarakter dragen (aansluiting bij Meibetooingen en bij 't N. V. V.) in strijd is met het wezen en het belang van den Onderwijzersbond.

Onze oudere leden herinneren zich waarschijnlijk den strijd nog door de oude Soc. Dem. Ond. Ver. en haar orgaan *De Volksonderwijzer* tegen dezen renegaat gevoerd, toen deze Joosse zich opwierp tot den leider der neutralen, d.w.z. der burgerlijke en reactionaire elementen in den vakbond. De S. D. O. V. is begraven, Joosse heeft nieuwen moed verzameld, nu Troelstra in wezen zijn oude standpunt heeft overgenomen en voor een goed deel verdedigd. En gesteund door de meer en meer vervallende Arbeiderspartij en haar leiders, is Joosse weer te voorschijn gekomen en is op dit oogenblik in den vakbond weer de candidaat der neutralen, van al die elementen in den vakbond die wars zijn van elke aansluiting bij de arbeidersbeweging. Hij staat daar tegenover v. Det, die het oude standpunt te dien opzichte handhaaft.

De groote meerderheid der op deze conferentie aanwezigen bleef op 't oude standpunt staan. Zij besloten dat „de soc.-dem. onderwijzers” zullen trachten den Bond te brengen tot het steunen van andere vakvereenigingen:

- a. In hun strijd om betere arbeidsvoorwaarden.
- b. In hun strijd tegen aanranding van het vereenigingsrecht.
- c. Voor verbod van kinderarbeid en verbetering der leerplichtwet.
- d. Voor staatspensioen en algemeen kiesrecht.

Aansluiting bij het N. V. V. werd door de vergadering voor de volledige verwezenlijking dezer denkbeelden noodzakelijk geacht. Ook werd in de aangenomen konklusie uitgesproken, dat meedoen van de onderwijzers-organisatie aan Meibetooingen wenschelijk is, op grond dat deze zich dient te beschouwen als onderdeel der moderne arbeidersbeweging.

Men ziet, dit is dus ongeveer hetzelfde standpunt ten opzichte der vakbeweging ingenomen door de vakbewegings-resolutie onzer Partij, al zal men eraan kunnen twijfelen, of inderdaad de strijd voor staatspensioen en alg. kiesrecht in zijn juiste vorm zal worden gevoerd.

Er werd echter op de conferentie ook een beginselverklaring aanvaard.

't Begin is zeer gemakkelijk. 't Luidt: „De sociaal-democraat acht het zijn plicht al zijn werken en streven dienstbaar te maken aan de verkrijging der socialistische samenleving.” Ge moet echter niet vergeten, ge hebt te doen met leden der Arbeiderspartij; een sociaaldemocraat zou eenigszins verwonderd kijken, als men hem vroeg, of hij 't daarmee eens was.

Dan volgt een alinea: „Hij ziet in alle huidige maatschappelijke instellingen het klassekarakter van het kapitalisme; ook het volksonderwijs vertoont zich als een afspiegeling der kapitalistische maatschappij.”

Wel, wel! Is dit op Troelstra, of Wibaut, die 't klassekarakter van ministerie en B. en W. van Amsterdam in theorie en praktijk ontkenen.

Er volgt dan een uitspraak voor „de algemeene volksschool met gelijke rechten voor alle kinderen.” Later wordt er nog aan toegevoegd: „met pedagogisch zelfstandige onderwijzers.”

Als we eerst eens „sociaal-democratisch zelfstandig” werden. 't Zou misschien beter zijn niet waar! Want deze uitspraak is een bedrog. De leden der Arbeiderspartij in den Onderwijzersbond zijn leden van de Arbeiderspartij. D.w.z. van een partij, die niet is voor de verplichte, neutrale staatsschool maar voor gelijkstelling van subsidie aan openbaar en klerikaal onderwijs. Die uitspraak, dat zij zijn voor de algemeene volksschool is dus larie. Hadt zij den strijd voor de algemeene volksschool willen versterken, dan was de eenige mogelijkheid daartoe, niet te verhinderen, dat de Onderwijzersbond zich daarvoor uitsprak. Dan had deze met de Soc. Dem. Partij en met de Internationale sociaal-democratie kunnen strijden voor de verplichte, neutrale staatsschool. Dat hebt zij belet.

Met opzet heeft men alzo in deze beginselverklaring de verplichte, neutrale staatsschool laten vallen en daarvoor in de plaats gesteld een algemeene volksschool, die geen algemeene volksschool is.

We zullen op dit gescharrel natuurlijk niet verder ingaan, we willen slechts even constateeren. De aanwezigen op deze conferentie waren met handen en voeten gebonden aan 't reformisme. En ze hebben dat niet openlijk durven uitspreken. Zij hadden kun-

nen zeggen: Wij zijn nog als voorheen voor de verplichte neutrale staatsschool, onze politieke partij, de S. D. A. P. is er tegen, daarom kunnen wij er in den vakbond niet voor agiteeren. Dat is de reden, waarom de S. D. A. P.'ers in den vakbond der onderwijzers tegen 't voorstel der verplichte neutrale staatsschool hebben gestemd, dat is de reden, waarom schrijver's brochure, en door *De Bode*, en door *De Volksschool*, en door *De Nieuwe School* werd doodgezwegen.

Deze onderwijzers, die beginnen met uit te spreken, dat het hun plicht is, hun werken en streven dienstbaar te maken aan de verkrijging der socialistische samenleving, verloochenen hun groote onderwijsideaal, het internationale onderwijsideaal, in ons land slechts gedragen door de S. D. P.

Dat is het noodlot van het revisionistisch verval. Ge kunt er slechts aan ontkomen — in de Soc. Dem. Partij. C.

Buitenland.

Pruisen.

In het Pruisische Huis van Afgevaardigden heeft onlangs de nieuwe minister van binnenlandsche zaken, v. Loebell, op de vraag van een burgerlijk afgevaardigde verklaard, dat de Pruisische regeering er niet aan denkt een nieuwe hervorming van het Pruisische kiesrecht voor te stellen.

Men weet, hoe dit kiesrecht is. Het belet niet enkel, dat het proletariaat ooit meer dan enkele afgevaardigden in het parlement van den grootsten en machtigsten Duitschen Bondstaat zendt. Maar het verzekert ook een volkomen overmacht aan één klasse, de jonkers, de grondbezitters, niettegenstaande in Pruisen het aantal stadsbewoners reeds lang grooter is dan dat der landbevolking.

Zonder hervorming van het Pruisische kiesrecht — dat weet de Deutsche Partij sinds jaren — kan het Deutsche proletariaat ondanks zijn machtige organisaties geen stap doen op den weg naar grootere machtsuitbreiding in Pruisen en in Duitschland. Want ook in het Rijk oefent het Pruisische conservatisme zijn overwegenden invloed uit.

Nu blijkt, hoezeer degenen gelijk hadden, namelijk de Links-Marxisten, die reeds in 1910 zeiden, dat de partij in Pruisen en Duitschland voort moest gaan en op den weg der massale demonstratie voortschrijden tot deze een vorm aannamen, dat ze op de Pruisische bezitters indruk konden maken.

Dit is, gelijk bekend, niet geschied.

Onder den invloed van de vakverenigingsmagtaten vooral, waarbij zich de leidende partijkringen, de Partij-bureaucratie aansloten, welke allen ten slotte een theoretisch verdediger vonden in Kautsky, is er sinds 1910 geremd.

De „afmattingstaktiek” is toegepast. En deze, bedoeld om de heerschers af te matten, heeft de partij en de arbeiders afgemat.

Er is — dit erkent nu de heele linksche partijpers — er is geen stap meer te doen op den ouden weg van gewone vergaderingen enz.

De *Leipz. Volksz.*, die toch overigens volstrekt niet meer het consequente orgaan der uiterste linkerzijde van de partij is, heeft aan 't algemeen gevoel van misnoegdheid uitdrukking gegeven in een artikel, waarin zij zegt: woorden zijn er nu genoeg gewisseld. Na deze jongste uitlating der Pruisische regeering is er maar één ding te doen: de daad der demonstratieve staking.

Nog 't vorige jaar, weet men, heeft 't congres der Deutsche Partij te Jena het voorstel der linkerzijde, dat in die richting ging, op aandrang van 't P. B. en de vakverenigingsmannen verworpen. Ook nu weer toont de *Vorwärts* geen neiging om 't pad der afmattingstrategie te verlaten. Wij wachten met groote belangstelling af, hoe het voorstel der *Leipz. Volksz.* nu in de Deutsche partij en bij de arbeiders zal inslaan. Ongetwijfeld zal de neiging onder de arbeiders om tot daden over te gaan er door worden versterkt. v. R.

Verzekering tegen de Revolutie.

Met een zekere nijd kijkt tegenwoordig wel menigeen uit het proletariaat naar Engeland, waar de radikale minister Lloyd George er niet voor terugdeinst om in zijn nieuwste budget, van de rijken belangrijk nieuwe belastingen te vorderen, in plaats van ze de arbeiders op te leggen. En niet alleen wegens dit feit zelf — de imperialistische wedstrijd tusschen de staten dwingt zóó tot geweldige toerusting, dat de kosten eenvoudig niet meer uit 't arbeidsloon van de massa's gehaald kunnen worden, en het gevoel der noodzakelijkheid van deze politiek

is bij de bourgeoisie dan ook zoo sterk, dat ze liever in eigen beurs tast, dan de toerusting na te laten; in Duitschland ontstonden ook reeds belastingen op het bezit — maar ook wegens de toelichting: openlijk wordt n.l. de bijzondere aandacht op de politieke macht der arbeiders als motief aangegeven. Terwijl de minister de verhooging van de belastingen op het bezit als een „Verzekeringspremie tegen de revolutie” aanduidde, bracht hij tegelijk de politieke methode der Engelsche bezittende klasse tot uitdrukking: tegen de revolutie van het proletariaat wil ze zich door sociale wetgeving verzekeren. In Duitschland daarentegen wordt het proletariaat als een verachtelijke massa behandeld, tegen wier revolutie men zich tracht te verzekeren door geweldadige onderdrukking, door politie en militaire macht.

Nu is het proletariaat niet revolutionair uit de een of andere voorliefde voor een omwenteling, die alles door elkaar gooit; zijn revolutionair streven wortelt in de onverdragelijkheid van het kapitalisme. Wil de bourgeoisie de proletarische revolutie verijdelen, dan bestaat daarvoor maar één doelmatig middel: het kapitalisme dragelijk te maken. Maar kan zij dat? De kapitalistische loonarbeid is moeilijk; tot het uiterste worden de krachten van het proletariaat ingespannen, met alle mogelijke kunstgrepen wordt de laatste druppel energie uit zijn spieren en aderen geperst, en iederen dag opnieuw wordt de arbeider afgejakkerd, zonder dat hij daarbij meer bereikt, dan dat hij zijn bestaan van dag tot dag kan voortslepen. Het loon is onvoldoende voor de eenvoudigste behoeften, en ook als de duurte niet zoo groot was, zou hij aldoor meer ten achter blijven bij het stijgen van de rechtmatige kultuuraanspraken. Gevaren van allerlei soort, door het snelle tempo van den arbeid nog vergroot, bedreigen zijn leven en gezondheid. De werkloosheid loert voortdurend als een verschrikkelijk monster, en als de overvloed van jeugdige kracht verbruikt is, wordt de arbeider op straat gezet en moet hij zich onverzorgd door zijn ouden dag heen slaan. Aldoor zich afjakkeren als een slaaf van het Kapitaal, van de jeugd af tot in hooge ouderdom toe, zonder levenszekerheid, zonder arbeidsvreugde, terwijl de schatten der aarde zich rondom hem ophopen, de produktiviteit van den arbeid zich welig ontwikkelt en overvloed en levensgenot voor alle mogelijk maakt — kan het leven in zulk een wereld dragelijk gemaakt worden? De arbeid onder het kapitalisme is naar zijn aard en wezen onverdragelijk, vooral, wanneer nog het bewustzijn van een andere mogelijkheid erbij komt; de overgang tot het socialisme is de eenige, eenvoudigste en natuurlijkste manier, om de arbeid dragelijk te maken. Daarom is het proletariaat revolutionair — wat dus met den vorm van dien overgang nog niets te maken heeft. Het Kapitalisme voor de arbeiders dragelijk te maken is dus een onmogelijkheid, een innerlijke tegenspraak, een onoplosbare taak; een verzekering tegen de revolutie kan er niet bestaan voor de bourgeoisie.

Maar de bourgeoisie kan veel doen, om de revolutie te vertragen en de heerschappij van het kapitaal te verlengen. Want de voorwaarde voor de revolutie is een vermetele, tot harden strijd bereide geest in machtig georganiseerde, verlichte, klassebewuste arbeidersmassa's. Maar deze arbeiders stammen uit kleinburgerlijke en boersche toestanden, die hun geest gedrukt, hun aanspraken nederig hielden; en ook onder de kapitalistische uitbuiting worden ze door honderden krachten naar beneden getrokken, in onkultuur, in bescheidenheid en deemoed, en pas heel langzaam wagen ze het, hunne blikken naar hogere doeleinden te richten en de gedachten aan volkomen bevrijding te omvatten. Eerst langzaam, uit veel bittere ervaringen, breekt het bewustzijn van de klasstegenstellingen en van de noodzakelijkheid van den strijd door; heel langzaam leeren ze zelfstandigheid en vertrouwen in de macht van eigen organisatie. Daarvan maakt de bourgeoisie gebruik. Door kleine verbeteringen en concessies probeert ze de onderwijl opflikkerende ontevredenheid der massa's te dooven, en het bewustzijn van de klasstegenstelling neer te halen en te verminderen. Zij kan het kapitalisme niet dragelijk maken; maar terwijl ze het een beetje minder onverdragelijk maakt, houdt ze de ontwikkeling van de proletarische macht tegen en stelt zodoende de dreigende revolutie uit. Zoo vormt de sociale hervorming wel geen principiële, duurzame, maar toch wel een tijdelijke verzekering tegen de revolutie.

Dat dit is niet het een of andere medelijden met het harde lot der arbeiders de drijfkracht is der burgerlijke sociale wetten, heeft de Engelsche mini-

ster openlijk uitgesproken en daarin ligt zijn verdienste. Daarmee staan ook deze hervormers in hun ware gedaante voor ons; ze zijn geen arbeidersvrienden, maar vijanden der arbeidersklasse; want ze zijn vijanden van het socialisme, zij probeeren deze eenige redding van het proletariaat te verijdelen, ze probeeren het kapitalisme met zijn vloekwaardige toestanden te behouden, terwijl ze de revolutie der arbeiders met de fooi van kleine verbeteringen afkopen. Natuurlijk is hun, als vertegenwoordiger der bezittende klasse, daarvan evenmin een verwijt te maken, als door ons de hervorming te weigeren ware; als de hervorming haar burgerlijk doel vervult, ligt de schuld bij de arbeiders, die zich laten ringeloozen, ook vaak bij de woordvoerders, die, in plaats van de waarheid bloot te leggen zulke ministers als vrienden der arbeiders waardeeren en steunen. Alléén wanneer de sociale hervorming door de vertegenwoordigers van het proletariaat, met een heldere principiële voorlichting der massa's samengaat, kan zij haar burgerlijk doel, het tegengaan van de ontwikkeling van de klassenstrijd, missen, en in plaats van tot een verzwakking, tot een versterking der arbeidersbeweging worden.

Maar praktisch doet zich die vraag toch zeer zelden voor. De ontwikkeling van het moderne kapitalisme leidt in een andere richting; de belastingen worden steeds hooger, de uitbuiting steeds erger, de arbeid steeds zwaarder. Niet verdragelijker, maar steeds onverdragelijker wordt het kapitalisme, en dat drijft de massa's tot verzet, het verdrijft hun onverschilligheid en tevredenheid, het wekt klassebewustzijn en strijdenergie, en het dwingt hun tot een eigen klassepolitiek. Het is voor de bourgeoisie van belang, dit gevaar te bezweeren. En zóó komt minister Lloyd George tot zijn voorstel, het lot van de arbeiders niet te verlichten, maar het alleen niet bijzonder te verzwaren. Dat is de inhoud van zijn „verzekering tegen de revolutie.”

Inderdaad gist het in Engeland sedert eenigen tijd. De economische vlucht van Engeland in de laatste tien jaren, heeft de oude, dompige atmosfeer der stagnatie gezuiverd; nieuw leven, nieuw denken, nieuw willen, schoot in de Engelsche arbeiders op, ofschoon ze ook nog dikwijls onzeker naar den weg zochten. De duurte bracht reeds heftigen strijd. Nu zou het voorbeeld der arbeidersbeweging van het vasteland hun den weg tot een onafhankelijke politiek van de klassenstrijd kunnen toonen. De vereeniging der socialistische partijen in Engeland kan daarbij de grondslag worden van een snelle, sterke vlucht der politieke beweging. Daarin ligt een groot gevaar voor de Engelsche bourgeoisie, die niet beschikt over de machtsmiddelen, over het centrale politiewezen, over het leger met de kazernedril en over de oude staatsautoriteit van de Deutsche heerschende klasse. Allereerst wordt door de politieke vooruitgang der arbeiders de liberale partij getroffen, wier kiezers hoofdzakelijk bestaan uit arbeiders. In geval ze terecht komen in een socialistische klassep partij, dan is de liberale heerlijkheid voorbij, en aan de bestaande methode der Engelsche bourgeoisie heerschappij wordt dan een gevoelige stoot toegebracht. Om deze afdwaling te voorkomen, daartoe dient het budget van Lloyd George. Het is voornamelijk met het oog op de komende verkiezingen opgesteld.

Daarmee treedt de vriendschap tegenover de arbeiders van deze veelgeprezen minister in het juiste licht. Zijn budget moet het liberalisme ten goede komen, niet onder de bourgeoisie maar onder de arbeiders. Het moet niet de bezittende klasse van het conservatisme terughouden — dat gelukt toch niet — maar de arbeiders van een zelfstandige arbeiderspolitiek. Niet de bourgeoisie over haar werkelijke belangen inlichten, is het doel, maar de arbeiders dom houden. Het gaat niet om werkelijke sociale hervorming, doch om een kiesmanoeuvre. Men heeft gesproken van de groote macht van het Engelsche proletariaat, welke aan de bourgeoisie dit budget wist op te dringen. In werkelijkheid is het een bewijs van zijn geringe macht, dat de bourgeoisie hopen kan, het door zulke middelen in politieke en geestelijke afhankelijkheid te houden. Het wordt den Engelschen arbeiders uiterst moeilijk gemaakt, om tot het socialisme te komen; maar niettegenstaande alle aangewende middelen, zal het de bezittende klasse toch niet gelukken, dit opkomen op den langen duur te verhinderen. A. P.

Steunt de stakers en uitgesloten in Almelo en Zaandam.

Vergaderingen.

AMSTERDAM.

Woensd. 3 Juni S. D. P. Diligentia, Waterlooplein
Huish. Verg. Halfnegen.

GRONINGEN.

Woensd. 3 Juni S. D. P. „De Toekomst”, Huish.
Verg. Behandeling Beschrijvingsbrief. Aanvang
halfnegen precies.

LEIDEN.

Zond. 7 Juni S. D. P. Feestvergadering, in den
Graanbeurs. Entree 10 cent. Aanvang 8 uur.

5e Jaarkongres der S. D. P.

te houden in de „Graanbeurs” te Leiden, Zaterdag-
avond 6 Juni en Zondag 7 Juni a.s.

Aanvang Zaterdagavond 7 uur. Opening der zaal
6 uur.

Aanvang Zondagmorgen 9 uur. Referaat over de
wet-Treub 11 uur.

Aanvang middagzitting 2 uur.

Zondagavond feestavond.

Agenda.

1. Openingsrede door den Voorzitter.
2. Mededeelingen.
3. Jaarverslag van de Partij.
4. Financiële Verslag.
5. Redactie Tribune.
6. Administratie Tribune en Brochurehandel.
7. Kommissie van Geschillen en Kommissie van
Behêer.
8. Verkiezing Propagandist.
9. Afgevaardigden naar het Int. Kongres te Weenen.
10. Referaat over de Wet-Treub.
11. Voorstellen.
12. Bepaling plaats volgend Jaarkongres.

N. B. Partijgenooten hebben toegang op vertoon
van diploma. Niet partijgenooten tegen betaling van
10 cents.

De Nederlandsche bourgeoisie op internationaal terrein.

Er zijn in de jongsten tijd niet minder dan drie
gevallen, waarin onze bezittende klasse en haar
orgaan, de Nederlandsche Staat, zich op internati-
onaal terrein heeft bewogen en in die drie gevallen
is ze even ongelukkig geweest.

Ongelukkig, d.w.z. gevaarlijk voor ons volk.

Want terwijl we zouden kunnen lachen om de
manier, waarop de Nederlandsche bourgeoisie zich
telkens en telkens weer blameert, als ze haar neus
in de zaken der groote wereld steekt, zit er aan
deze gevallen meestal voor 't proletariaat deze ernstige
kant: ze dienen om den nationalistischen kam te
doen zwellen en als gevolg daarvan de lust grooter
te maken naar uitbreiding van de macht naar buiten
d.w.z. van oorlog en leger.

In Mexico mengt de Nederlandsche bourgeoisie
zich in den strijd tusschen de troepen van Huerta,
die nu nog President heet, en de „constitutionalisten”,
die tegen hem in opstand zijn. Waarom? Omdat
het Nederlandsche petroleum-kapitaal, dat, in ver-
bond met 't Engelsche, zich in Mexico heeft gevestigd,
daar een aantal Hollandsche gezinnen heen heeft
gesleept. De Nederlandsche kapitalisten en dividend-
opstrijkers, die in prachtige villa's te Scheveningen
en elders wonen en de meerwaarde opstrijken, die
deze Hollanders daar mede hebben helpen verwekken,
zorgt natuurlijk niet voor de veiligheid van deze
mensen. Als hun leven bedreigd wordt en de
Hollandsche „eigendommen” gevaar lopen, dan
kan de Nederlandsche Staat de kastanjes uit 't
vuur halen en wij allen betalen er voor dat onze
petroleumbaronnen in Mexico het Hollandsche
kapitaal hebben gelieven te vestigen. Natuurlijk is
zulk een geval dan bovendien weer een gelegenheid
om te wijzen op de noodzakelijkheid van een goede
vloot ter bescherming der „Nederlandsche” belangen
in den vreemde, d.w.z. de belangen van de Haagsche
en andere petroleumkapitalisten.

Een ander geval. In Albanië zijn Nederlandsche
officiëren, in dienst van het Oostenrijksche imperia-
lisme gesteld, om den pas opgerichten troon van
den Pruisischen luitenant von Wied te schragen.
Die officieren zijn, zooals de gebeurtenissen der
vorige week hebben geleerd, opgetreden tegen de
boerenbevolking daar en, nog eens gezegd in 't
belang van 't Habsburgsche imperialisme. De Neder-
landsche bourgeoisie is voor dit heele zaakje al
maanden geleden gewaarschuwd, b.v. door den
correspondent der N. R. Ct. in Konstantinopel, een

man, die van de Oostersche en Balkanzaken eenig
verstand heeft, terwijl onze regeering en onze offi-
ciëren in dit heele geval blijk hebben gegeven van
een totaal gemis aan eenige kennis, zoowel op 't
gebied van de historie als van de zeden, de belan-
gen enz van 't land, waar 't om ging. Waarom
heeft de Nederlandsche regeering deze officieren toch
genomen? 'T kan uitsluitend en alleen geweest zijn
uit die zucht naar internationale groot-doenerij, die
op haar beurt weer de versterking van 't militarisme
hier en in Indië na zich sleept.

En ten slotte het derde staaltje.

Er is hier bezoek geweest van den „Mbret” van
Denemarken. Op zichzelf en schijnbaar een vrij on-
schadelijk zaakje, wanneer men niet rekent, dat er
ook bij zulk een gelegenheid weer propaganda wordt
gemaakt voor 't koninkschap op kosten van 't
algemeen.

Maar wie iets van de diplomatieke en internati-
onale verhoudingen op 't oogenblik afweet, weet
ook, dat de jongste reis van dit vorstje — eerst naar
Engeland, toen naar Frankrijk, daarna naar België
en Holland — in de gegeven omstandigheden een
zet is op 't schaakbord, waar de twee groote coa-
lities, waarin Europa verdeeld is, tegen elkaar spelen.
Een zet van de Drievoudige Verstandhouding (Frank-
rijk-Rusland-Engeland) namelijk tegen de Drievoudige
Alliantie (Duitschland-Donau-Monarchie-Italië). Ons
landje is al weer de dupe geweest van die diplo-
matieke slimmerikken. Zoo heeft b.v. Dr. Kuyper
— tusschen twee haakjes de eenige politicus, ook
op 't gebied der buitenlandsche zaken, die ons landje
sinds jaren heeft gehad — dezer dagen onthuld, dat
't algemeene arbitrage-verdrag, dat eenige jaren ge-
leden met Denemarken door ons land is afgesloten,
niets dan een volgens den wil der Russische diplo-
matie tot stand gekomen zet is, in 't belang van de
politiek der Russische wereldmacht. Onze diplomaten
en ministers schijnen van al deze zaken geen benul
te hebben. En hebben ze 't wel, dan handelen ze
gewetenloos, door ons land, dat werkelijk neutraal
behoort te zijn, in de netten der Fransch-Russische
diplomatie te laten vangen, evengoed als 't gevaar-
lijk is, als we in de netten van de andere combi-
natie raken.

Maar men ziet uit 't voorgaande: wat onze bour-
geoisie ook doet op internationaal gebied, steeds
handelt ze tegen ons volksbelang in. v. R.

Van de balk en de splinter.

Met bijzondere belangstelling heeft de pers der
Arbeiderspartij kennis genomen van onze jaarver-
slagen. Ook het Rotterdamse „Volkswakeblad” onder
redactie van H. Spiekman en B. J. van Stapele
heeft er zijn aandacht aan gewijd en schrijft:

„De Groei” der S. D. P.

De S. D. P., of te wel de Tribune-partij blijft
maar groeien!

Blijkens het dezer dagen verschenen jaarverslag
is de S. D. P. gedurende 1913 „gegroeid” van 533
tot 525 leden.

In het bijzonder te Rotterdam gaat het de S. D. P.
voortreffelijk; haar hier bestaande afdeling, nog wel
onder direkte leiding van dr. Van Ravesteyn, liep
gedurende 1913 terug van 62 tot 53 leden.”

We begrijpen natuurlijk volkomen, dat het voor
de redactie van dit „sociaal-demokraties” orgaan
een waar buitenkansje is zijn lezers te verblijden
met het heugelijke nieuws van de geringe teruggang
onzer afdeling in ledental, wat echter nog niet zeggen
wil afneming van invloed.

We kunnen ons dan ook best begrijpen, dat de
heren Spiekman en Van Stapele zo knusjes tegen
elkaar hebben gelachen, toen ze ons jaarverslag in
hun redaktievergadering bespraken, we zien ze ver-
genoegd de handen wrijven over dit politiek for-
tuinje, en we gunnen hen van harte hun gulle
blijheid over onze „Groe!”

We hebben al eens meer, op de heer Spiekman
doelende, gezegd: Een kinderhand is gauw gevuld.

We begrijpen echter nog beter hun vrolijke stem-
ming, omdat tegelijk met onze „groe!” de inderdaad
belangrijke toename van hun ledental heeft plaats
gehad, terwijl het aantal abonné's op hun bladen
ook ontzettend is gestegen.

Wij tobberige wroeters (stijl H. S.) moeten ons
tevreden stellen met een achteruitgang van 9 leden
en een toename van Tribune-abonné's van 13.

Maar zij? Honderden bij honderden stroomden
hun en leden en abonné's toe. En wat voor leden
en lezers! Men oordeele:

In hetzelfde Volkswakeblad, waarin onze „Groe!”
werd gemeld stond, heel toevallig, vlak er naast:
„Verspreiders, waar zit ge? Is de sufheid nog

niet verdwenen? Zelfs niet door de 1 Meidag? Moet
ik met de brochures blijven zitten? Er ligt nog een
berg. Moet dat in de papiermand? Moet ge, als een
schooljongen eerst op uw plicht gewezen worden,
eer ge werkt?”

Men ziet, de geest zit er wel in bij de massa.

Maar er is nog meer; Het Volk maakt melding
van een hier gehouden vergadering van de Rotter-
damse afdelingen met de redactie van Het Volk
naar aanleiding van de op het laatstgehouden kon-
gres geuite klachten over de Rotterdamse rubriek.
Om vonden we in het verslag dier vergadering
het volgende:

Ter inleiding rektificeerde deze spraker (d'i. Anker-
smit) de mededeling, die hij op het kongres had
gedaan, als zou de bewering der Rotterdamse afge-
vaardigden, dat de te Rotterdam in de „roode week”
gewonnen abonné's weer allen verloren zouden zijn
gegaan, onjuist was. Hij gaf tans op grond van
nader ingewonnen preciese informatie de juistheid
der bewering toe,*) doch verklaarde de vergissing
hieruit, dat de winst van abonné's in de „roode
week”, als gevolg van overdreven berichten uit
Rotterdam,*) veel groter geschat was dan zij in
werkelijkheid was, zodat een betrekkelijk klein verlies
de gehele winst vernietigd bleek te hebben. Hij
trok er de konklusie uit, dat een eigenlike stevige
aktie voor „Het Volk” te Rotterdam feitelijk nog
beginnen moest.”*)

Na lezing van dit, begrepen we nog te beter, de
grote blijdschap der Volkswakeblad-redactie.

Maar mijne heren: Bepeinst eens op een rustige
avond ons hierbovenstaand opschrift, steekt dan uw
hand in eigen boezem en snijdt voortaan niet meer
zo op over de groei der Rotterdamse S. D. A. P.
Verstoort tenminste nooit meer zo wreed onze illusie,
die we nog bezaten, dat althans de gegevens in
Het Volk betrouwbaar waren.

Want dat is wreed. We verheugden ons tenminste
nog, dat altans gij de Rotterdamse arbeiders in uw
afdelingen hadt opgeborgen en ze dagelijks met uw
socialistische beschouwingen laafdet. En ziet, nu komt
die heer Ankersmit ons zo maar vertellen, dat dit
helaas onjuist is. Hoe zullen we nu ooit meer kunnen
geloven, dat gij de partij der massa zijt?

Weel weel!

D. O.

*) Onderstreping van ons. (D. O.)

Uit de Partij.

J. I. Zaterdag hield het P. B. een vergadering. Alle
leden waren aanwezig. De voorstellen van het
Kongres werden behandeld en de agenda vastgesteld.
Besloten werd een referaat te doen houden over
de wet-Treub. Voorts werden eenige financiële
maatregelen voor het Kongres getroffen.

Verslag Commissie van Controle.

Kas en boeken der Partij werden gecontroleerd
en accoord verklaard. Balans en Winst- en Verlies-
rekening werden daarmede in overeenstemming be-
vonden. J. R.

Van de Afdelingen.

Amsterdam. J. I. Woensdagavond behandelde onze
afdeling de beschrijvingsbrief. Tot bode werd
voorloopig aangesteld N. J. Colly, Transvaalplein 4.
A.s. Woensdagavond 3 Juni, halfnegen precies
voortzetting huish. vergadering in gebouw Diligentia,
Waterlooplein 109.

Het Bestuur maakt de partijgenooten ook opmerk-
zaam op een goedkoop reisgelegenheid naar het
Kongres. Bij clubjes van 10 personen kost de reis
per persoon f 1.20 retour. Partijgenooten, die hiervan
willen profiteren, gelieven zich zoo spoedig moge-
lijk op te geven bij den secretaris Secreve, Trans-
vaalstraat 49 2étagé.

Leiden. Programma's voor de Feestavond op
7 juni, zijn te verkrijgen bij: J. Metscher, Bakker-
steeg 5. Prijs 10 cent.

Rectificatie. In het Zaterdag-nummer van 23 Mei
j. I. komen o.a. de volgende zinstorende drukfouten
voor. In het artikeltje: Droombeelden, moet het
heeten: in vollen luister en in den laatsten regel:
„feestartikelen”; in het artikel: Engeland moet staan:
„om den wankelen troon van het liberalisme”, en
verder op: dat ze bij machte zouden zijn in plaats
van „bij machte en gezond genoeg.”